

Lausunto: Haukiluoman asemakaava

Urbaani Tampere ry ilmoittaa olevansa osallinen ja lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Kiitämme hyvää ajatusta sommitella uudisrakentaminen olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään ja tavoitetta luoda uusi, urbaanimpi keskusta Haukiluomalle, joka palvelee myös Ikurin pohjoisosia ja Lintuviidan aluetta. Kaava-alue sijoittuu joukkoliikenteen solmukohtaan (bussilinjat 8 ja 21) ja alueella on jo nyt moitteettomat jalankulun ja pyöräilyn yhteydet mm. Tesomalle, jotka vain paranevat, kun uusia yhteyksiä rakennetaan puistoalueiden kautta. Lisärakentaminen mahdollistaa alueen lähipalveluiden säilyttämisen ja jopa parantamisen entisestään, ja talomuri Myllypuronkadun suuntaan vähentää liikennemelun haittoja molemmissa vaihtoehdoissa luoden suojaisia sisäpihoja. Autopysäköintinormi joukkoliikennekäytävän varrella on järkevän löysä ja pysäköinnin piilottaminen pääsääntöisesti pihakansien alle on järkevää.

Molemmissa vaihtoehdoissa on omat vahvuutensa, eikä kumpaakaan vaihtoehtoa voi nostaa toisen yli: Ve1 säilyttää katuverkon logiikan käytännössä nykyisenlaisena, ja kaikki Haukiluoman moottoriliikenne tapahtuu saman liittymän kautta. Tämä toisaalta edesauttaa Haukiluoman palvelujen säilymistä, toisaalta synnyttää ylimääräistä häiriötä. Ve2 ohjaa Runkokadun liikenteen suoraan Myllypuronkadulle, mikä saattaa aiheuttaa autolla tapahtuvan asioinnin siirtymisen pois Haukiluomasta, mutta toisaalta Haukiluoman palvelut ovat luonteeltaan lähipalveluja, ja järjestely edistää palvelujen saavutettavuutta jalan, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

Moitimme kuitenkin viitesuunnitelmien kunnianhimottomuutta: molemmissa viitesuunnitelmaluonnoksissa alueen kaupunkikuvasta, katumiljööstä uhkaa syntyä liian väljää, jopa hajanaista. Tavoitteet "kaupunkimaisen aluejulkisivun" muodostamiseen eivät näillä suunnitelmissa toteudu. On myös kyseenalaista, kannattaako päiväkodin olla omana rakennuksenaan, mielestämme olisi parempi integroida se kerrostalon kivijalkaan, kuten Järvensivun päiväkotito - tai sallia päiväkotikortteliin kadunsuuntainen 4-6-kerroksinen asuintalomassa.

Katuympäristön pitäisi olla ihmisen mittakaavaista ja kutsuvaa, Tyvikadun ja Runkokadun tulisi olla parhaimmillaan 5 km/h nopeudella nautittuna. Tämä koskee niin kadun leveyttä kuin rakennusten sijoittelua katuun ja ennen kaikkea jalkakäytäviin nähden. Kadun ja rakennusten väliin viitesuunnitelmissa ajatellut, ilmeisesti yksityisalueiksi tarkoitetut nurmialueet heikentävät kadun ja rakennusten välistä kommunikaatiota ja jopa estää elävien kivijalkapalvelujen syntymistä rakennuksiin.

Ehdotamme, että valittiinpa kumpi viitesuunnitelma tahansa jatkosuunnittelun pohjaksi, suunnitelmia tarkistetaan niin, että katutila rajautuu rakennusten seiniin, ja samalla korttelien sisäpihoja laajennetaan vastaavasti, mikä mahdollistaa eri kohderyhmille riittävän tilan leikkiin, pihapeleihin, oleskeluun ja vaikka grillijuhliin.

Katualueilla voidaan tällöin jäsentää tilaa eri käyttäjäryhmille; kaikkein tärkeimpänä jalankulkualueet ja julkiset oleskelualueet - kompaktit puistokkeet (parklet) penkkeineen luovat viihtyisyyttä katualueille esimerkiksi istutuskaisalle ja lisäävät sosiaalista turvallisuutta, kun kadulla on perinteisestä lähiökadusta poiketen koko ajan silmäpareja tarkkailemassa ympäristöä. Pyörätiet tulee järjestää jalankulusta eroteltuna, jotta sekä jalankulkijoiden että pyöräilijöiden turvallisuus ja liikenteen sujuvuus toteutuu. Ajoratojen on syytä olla niin kapeita, että niillä mahtuu ajamaan linja-autolla, mutta nopeudet pysyvät kurissa (6,5 m). Koska kadut eivät ole läpiajoa vaan paikallista kulkua varten, on koko Haukiluoman alueella 30 km/h aluerajoitus perusteltu.

Tyvikadun varteen sijoittuvien talojen katutasoon tulee määrätä velvollisuus rakentaa liikehuoneistoja ja sallia ne muuallakin, erityisesti Runkokadun varrella. Liikehuoneistot tulee toki sallia myös muuhunkin käyttöön kuin kaupalliseen käyttöön, esimerkiksi julkisen ja kolmannen sektorin vuokrattaviksi ja taloyhtiöiden omaan käyttöön esim. pyörävarastoina ja kerhuhuoneina, mikäli ulkopuolisia vuokralaisia ei löydy. Liiketilojen on syytä olla luonteeltaan joustavia, jotta niihin voi sijoittua monenlaista toimintaa tilitoimistosta lähiravintolaan. Tyvikadun alkupään bussipysäkin kohdalle tulee osoittaa tilat ruokakaupalle, jonka tulee sijaita kerrostalon alakerroksessa. Ruokakaupan tavarantoimituksen tulee tapahtua pihakannen alapuolisen pysäköintilaitoksen kautta, jolloin häiriöt minimoidaan.

Erytisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, etteivät julkisivut ole suljettuja. Kävelyreittien varrella olevissa seinissä tulee olla tiheästi ovia ja ikkunoita ihmisen korkeudella, olivatpa ne näyteikkunoita tai asuntojen ikkunoita.

Eräänä keinona toteuttaa mielenkiintoista kaupunkikuvaa ja monipuolista asuntokantaa on palstoittaa korttelit ydinkeskustan vanhojen korttelien tavoin kapeisiin, esimerkiksi yhden porraskäytävän levyisiin (n. 10-20 m) tontteihin ja myydä tontit eri rakennuttajille, myös ryhmärakennuttajat huomioonottaen. Pihakansi pysäköinteineen olisi tällöin korttelin kiinteistöjen yhteisomistuksessa (kuten lidesrannan Pysäköinti Oy).

Hyviä ja huonoja esimerkkejä löytyy SYKE:n julkaisusta Elävät kaupunkikeskukset: Kaupunkiympäristön monipuolisuus ja laatu verkostokaupungin keskuksissa (Söderström, Panu. Suomen ympäristö 32 | 2012, saatavilla [www-osoitteessa http://www.mal-verkosto.fi/filebank/566-sy32_2012_elavat_kaupunkikeskukset.pdf](http://www.mal-verkosto.fi/filebank/566-sy32_2012_elavat_kaupunkikeskukset.pdf), sivut 51-61). Liiteenä ote raportista, eräs esimerkkipari.

Jouni Wallander
Puheenjohtaja
hallitus@urbaanitampere.fi

Urbaani Tampere ry

Urbaani Tampere ry on maaliskuussa 2015 perustettu kaupunkimaista Tamperetta kannattava aatteellinen yhdistys. Yhdistyksen tavoite on tarjota ääni kaupunkimaisen Tampereen puolesta ja nostaa urbaani kansalaismielipide uskottavaksi osapuoleksi tamperelaiseen yhteiskuntakeskusteluun.

Yhdistys pyrkii edistämään monipuolista kaupunkia, joka on vetovoimainen, kansainvälinen ja kaupunkikulttuuriltaan vahva asuinpaikka nykyisille ja tuleville tamperelaisille.

Urbaani Tampere ry:n kotisivut ovat osoitteessa <http://urbaanitampere.fi>

LIITE 1: ote Suomen ympäristökeskuksen raportista “Elävät kaupunkikeskukset: Kaupunkiympäristön monipuolisuus ja laatu verkostokaupungin keskuksissa”

I. Pohjakerrosten aktiivisuus

Kriteeri toteutuu

- Rakennusten pohjakerroksissa sijaitsee runsaasti palveluita, joihin on käynti suoraan kadulta.
- Osa palveluista on avoinna myös ilta- tai yöaikaan.
- Ainakin osa toiminnoista levittäytyy kesäaikana katutilaan, esim. terasseille.
- Jos katuun rajautuu avointa tilaa, se on aktiivisessa käytössä (esim. torikauppa, vapaa-ajan vietto).
- Sisä- ja ulkotilan välillä on hyvät yhteydet.

Kriteeri ei toteudu

- Rakennusten pohjakerroksissa ei sijaitse palveluita tai niihin ei ole käyntiä suoraan kadulta.